

NOVI SORTIRNI CENTAR HRVATSKE POŠTE

PRIPREMILA:  
Anđela Bogdan

# Kapitalna investicija za unaprjeđenje poštanskog tržišta

Svečanim polaganjem kamena temeljca novoga sortirnog centra 16. svibnja 2017. počela je najveća strateška i kapitalna investicija Hrvatske pošte, a kao logističko poštansko središte poboljšat će kakvoću i brzinu ispunjavanja uvjeta za sve procese vezane uz poštansko tržište

## Uvodne napomene

Kada govorimo o velikim tvrtkama u Hrvatskoj, svima, među ostalima, na pamet pada *Hrvatska pošta*. Za nju se može reći to da je tvrtka velikih brojki, a tomu u prilog najviše govore podaci o gotovo 10.000 zaposlenih, 1016 poštanskih ureda te 39 milijuna prijeđenih kilometara i 500 milijuna pruženih usluga i izvedenih transakcija na godinu diljem Lijepe naše.

Zaposlenici se svakodnevno trude kako bi ispunili zajedničku misiju – biti gra-

đanima na usluzi, a Uprava nastoji da *Hrvatska pošta* bude poželjno mjesto za rad. No prije nego kažemo nešto više o strategiji te važne tvrtke i o njezinim vizijama za budućnost, vratimo najprije priču na početak, u doba kada se pošta razvila u našoj zemlji.

## O povijesti i razvoju Hrvatske pošte

Povijest današnje pošte u Hrvatskoj seže još u doba Rimskog Carstva. Car August smatra se osnivačem *cursus publicusa*, prve prometne organizacije na hrvat-

skome tlu. Ona je nastala u I. st. poslije Krista, a njezina osnovna zadaća bila je prijenos službene korespondencije i prijevoz službenih osoba.

Povijest današnje pošte u Hrvatskoj seže još u doba Rimskog Carstva. Car August smatra se osnivačem *cursus publicusa*, prve prometne organizacije na hrvatskome tlu

Unutar te složene transportne organizacije promet je tekao između stanica smještenih na udaljenosti od otprilike pola dana hoda. Stanice su se nazivale "statione spositae", iz čega je poslije nastala riječ "pošta". Održavanje *cursus publicusa* bilo je težak teret za stanovništvo jer je trebalo omogućiti besplatna kola te hranu za putnike i životinje, a trebalo je i održavati ceste te graditi postaje za odmor. U 19. st. moderna organizacija pošte uređuje se zakonima, pošiljke se distribuiraju iz poštanskih središta, veliki poštanski sustav zapošljava mnogobrojne radnike, u poslovanje se uključuje moderna mehanizacija, a pošiljke se prevoze suvremenim prijevoznim sredstvima. Odlukom bana Jelačića i Banskog vijeća 11. kolovoza 1848. u Hrvatskoj je osnovana prva nacionalna poštanska uprava sa sjedištem u Zagrebu pod nazivom *Vrhovno Hrvatsko-slavonsko upraviteljstvo pošta*. U travnju 1919. s radom počinje Ministarstvo pošta i telegrafa Kraljevine SHS u Beogradu, a državni teritorij bio je podijeljen na devet poštansko-telegrafskih direkcija. Sjedište hrvatske direkcije bilo je u Zagrebu. Do početka Drugog svjetskog rata u *PTT prometu* bilo je provedeno nekoliko reorganiza-



Poštanski ured i upravna zgrada Hrvatske pošte u Zagrebu



Pogled na interijer poslovnice HP u Jurišičevoji ulici

cija. Tako je 1929. ukinuto Ministarstvo pošta i telegrafa pa je *PTT promet* stavljen pod upravu Ministarstva građevinarstva, od 1930. do 1935. bio je pod upravom Ministarstva prometa, a 1935. ponovno je uspostavljeno Ministarstvo pošta, telegrafa i telefona. Po završetku Drugog svjetskog rata Direkcija PTT-a u Hrvatskoj funkcionirala je u sklopu Zajednice jugoslavenskog PTT-a (JPTT).

Zakonom koji je na snagu stupio 10. listopada 1990. Sabor Republike Hrvatske utemeljio je javno poduzeće *HPT – Hrvatsku poštu i telekomunikacije*, čija je temeljna djelatnost bila pružanje poštanskih i telekomunikacijskih usluga

Zakonom koji je na snagu stupio 10. listopada 1990. Sabor Republike Hrvatske utemeljio je javno poduzeće *HPT – Hrvatsku poštu i telekomunikacije*, čija je temeljna djelatnost bila pružanje poštanskih i telekomunikacijskih usluga. *HPT* je bio pravni slijednik bivših trinaest poduzeća u sklopu *PTT prometa* u Republici Hrvatskoj te je u tome smislu preuzeo njihova prava i obveze.

### Modernizacija tvrtke

Povijest moderne *Hrvatske pošte* počinje paralelno s ustrojem suvremene Republike Hrvatske. Republika Hrvatska je od 1992. članica Svjetske poštanske unije (UPU) nastale 1874. godine. Zadaća UPU-a jest koordinacija svjetske poštanske politike te donošenje pravila i propisa koji se primjenjuju na poštanske usluge u međunarodnome prometu, a danas ima 191 državu članicu.

*Hrvatska pošta* kao samostalna tvrtka osnovana je 1. siječnja 1999. razdvajanjem javnog poduzeća *HPT-a* na dva dionička društva: jedno za poštu (*Hrvatska pošta*) i drugo za telekomunikacije (*Hrvatske telekomunikacije*).



Službeni logo Hrvatske pošte

Pripreme za pristupanje Republike Hrvatske Europskoj uniji predviđele su liberalizaciju tržišta poštanskih usluga,

koja je provedena prije nego što je Hrvatska postala član EU-a. Liberalizacija tržišta uvedena je 1. siječnja 2011., a *Hrvatska pošta* je prema Zakonu o poštanskim uslugama imenovana pružateljem univerzalne usluge. Na temelju tog zakona *Hrvatska pošta* ima pravo i obvezu obavljati tu uslugu u idućih 15 godina.

Danas ta tvrtka svojim privatnim i poslovnim korisnicima nudi širok spektar usluga. Osim temeljnog poslovanja, koje obuhvaća pružanje raznovrsnih poštanskih i financijskih usluga, sve se više okreće razvoju inovativnih usluga i otvaranju novih tržišnih segmenata. Pritom se ponajprije misli na razvoj segmenta digitalnih usluga u koji je tvrtka zakoračila uvođenjem *evotv-a* te ga je nastavila razvijati ponudom novih digitalnih usluga, primjerice *ePošte* i *mPošte*, svoje internetske trgovine *Žuti klik* ili usluga u suradnji s državnim i javnim institucijama, primjerice s *HZMO-om*. S druge strane, u skladu s trendovima na tržištu, *Hrvatska pošta* razvija logističke usluge u čemu veliku ulogu ima gradnja novoga sortirnog centra. Povezivanje proizvođača/dobavljača s krajnjim kupcem i optimizacija zaliha predviđanjem potražnje uz ponudu različitih rokova dostave jedan je od razloga pokretanja te kapitalne investicije, čiji je početak gradnje simbolično označio i početak Strategije 2022., koja taj veliki sustav koji je prošao kroz razne gospodarske i političke izazove pretvara u suvremenu tvrtku i priprema je za širenje na regionalnome tržištu.

### Priprema i planiranje projekta

O toj važnoj i velikoj investiciji razgovarali smo s voditeljicom projekta Zvezdanom Nemet, dip. ing. arh., koja nam je rekla kako je planiranje gradnje novoga sortirnog centra zahtijevalo godine pripreme – od traženja idealnog prostora do usvojenih idejnih rješenja za zemljište površine 70.200 m<sup>2</sup>.

Lokacija na kojoj se gradi kompleks naziva se na mjestu koje je strateški važno za razvoj i poboljšanje procesa prijenosa pošiljaka. Nekadašnje vojno skladište,



Pogled na maketu novog sortirnog centra HP-a

potom zapušteno zemljište u Gradićima kraj Velike Gorice, uskoro će postati nova adresa *Hrvatske pošte*. Dio zaposlenika Uprave, administracija, kamioni i sva poštanska vozila danas koji su smješteni u Branimirovoj, Jurišićevoj i Harambašićevoj ulici u Zagrebu do sredine 2019. bit će preseljeni na novu adresu, tik uz ulaz u šesti po veličini grad Hrvatske i u neposrednoj blizini Zračne luke.

Lokacija na kojoj se gradi kompleks nalazi se na mjestu koje je strateški važno za razvoj i poboljšanje procesa prijenosa pošiljaka, nekadašnje je to vojno skladište u Gradićima kraj Velike Gorice

Naselje Gradići, osim što je blizu Međunarodne zračne luke "Franjo Tuđman", nalazi se i nedaleko od prilaza autocesti



Novi sortirni centar gradi se u naselju Gradići

Zagreb – Sisak i brze gradske prometnice Zagreb – Velika Gorica.

Izgradnjom središnjega sortirnog centra i preseljenjem dostavnih poštanskih kamiona iz središta grada bliže svim većim

prometnicama poštanskim vozilima za prijevoz i dostavu pošte uštedjet će se i više od sat vremena, a pritom će se smanjiti goleme gužve u središtu grada, posebno u Branimirovoj ulici.

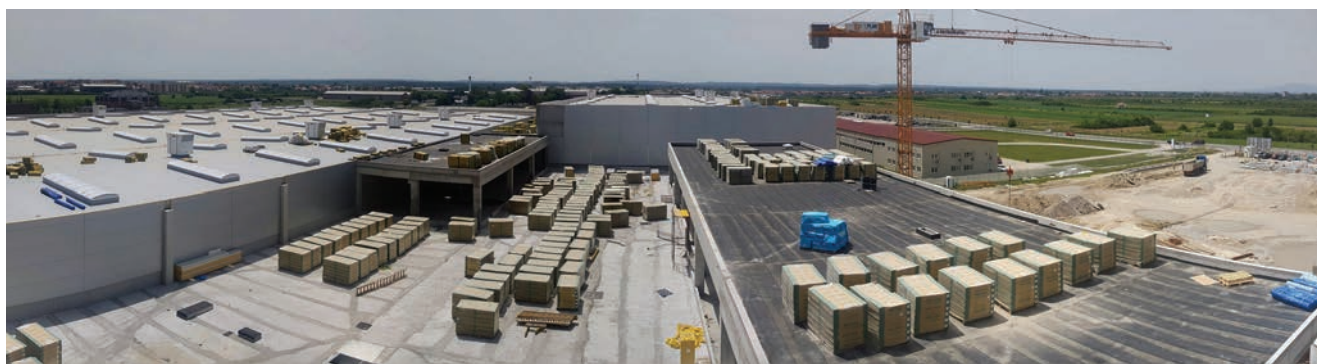


Pogled na gradilište

Iako će se s preseljenjem u Veliku Goru sliti više od tisuću zaposlenika HP-a, u Zagrebu će svi postojeći uredi namijenjeni građanima ostati na istim adresama. Preseljenjem sortirnog centra smanjit će se troškovi održavanja nekretnina jer samo za spomeničku rentu *Hrvatska pošta* plaća značajan godišnji iznos. Pošta se prostorija u središtu grada koje su u njezinu vlasništvu neće odreći, već će ih aktivirati u skladu sa strategijom upravljanja nekretninama. Proces projektiranja sortirnog centra započeo je 2013. kada se pristupilo izradi

varijanti idejnog projekta, nakon čega je odabrano konačno rješenje te je uslijedila daljnja razrada projekta koja je poslužila za ishođenje lokacijske dozvole. Nakon toga tvrtka *APZ – Inženjering d.o.o.* iz Zagreba pod vodstvom glavnog projektanta Vide Formaneka, dipl. ing. arh., izradila je glavni projekt sortirnog centra na temelju kojeg je ishođena građevinska dozvola. Pri projektiranju centra pretpostavljeno je korištenje novih tehnologija u manipulativnim procesima rada s pošiljkama, odnosno primjena sustava razrade na

najvišem stupnju automatizacije i informatizacije, čime će se racionalizirati procesi. Optimizacija i automatizacija procesa obrade pošiljaka svih vrsta utječe na učinkovitost i kvalitetu ukupne poštanske usluge, ali i ima učinak na veću protočnost na raspoloživoj parceli sortirnog centra. Zbog toga je projektant veliku pozornost posvetio urbanističkoj organizaciji na raspoloživome građevinskom zemljištu i osigurao što je moguće šire raspolaganje prometnim i manipulativnim površinama centra.



Panoramski pogled na gradilište



Vizualizacija sortirnog centra, pogled iz Ulice Andrije Kačića Miošića

## Gradnja u dvije faze

Nakon izgradnje niza objekata visokogradnje, vodogradnje i niskogradnje u Požeško-slavonskoj i Brodsko-posavskoj županiji te na drugim područjima tvrtka *Presoflex gradnja d.o.o.* iz Požege dobila je na javnome natječaju vrlo velik posao na zagrebačkome području, a novi sortirni centar *Hrvatske pošte* gradi zajedno sa slovenskom tvrtkom *GH Holding d.o.o.* Glavni inženjer na gradilištu jest Sebastian Rošer, dipl. ing. građ. Stručni nadzor radova obavlja *Institut IGH*, a za glavnog nadzornog inženjera imenovan je Milenko Previšić, dipl. ing. građ. Plan izvođenja radova napravila je tvrtka *CORONA d.o.o.* Gradilište je službeno otvoreno 16. svibnja 2017., kada je svečano položen i kamen temeljac. Ukupna vrijednost investicije iznosi 350 milijuna kuna, a vrijednost ugovorenih radova za gradnju novoga sortirnog centra iznosi 155 milijuna kuna. Zamjenik voditeljice projekta Branimir Pejčković, dipl. ing. građ., iz *Hrvatske pošte*,

detaljno nam je opisao gradnju kompleksa koja je planirana u dvije faze. Ukupna površina sortirnog centra iznositi će 38.200 m<sup>2</sup>.



Postavljanjem kamena temeljca simbolično je označen početak gradnje centra

U prvoj fazi bit će dovršeno 32.000 m<sup>2</sup> sortirnog centra, što podrazumijeva gradnju sortirnice s podrškom, visokoga regalnog skladišta, trafostanica, kotlovnice te podatkovnog centra, ukupne komunalne infrastrukture, 540 parkirnih mjesta za osobna i tehnološka vozila i dijela upravne zgrade te hortikulturno uređenje 16.000 m<sup>2</sup> zelenih površina. Cijeli

se objekt sastoji od pet dilatacija koje se razlikuju po veličini, konstrukciji i namjeni. Dilatacije A, B i C montažnog su tipa gradnje od predgotovljenih elemenata koji su slagani i odgovarajuće spajani na gradilištu. Dilatacija D dijelom je montažna, a dijelom monolitna konstrukcija, dok će dilatacija E u cijelosti biti monolitna konstrukcija.

U prvoj fazi bit će dovršeno 32.000 m<sup>2</sup> sortirnog centra, što podrazumijeva gradnju sortirnice s podrškom, visokoga regalnog skladišta, trafostanica, kotlovnica te podatkovnog centra, ukupne komunalne infrastrukture, 540 parkirnih mjesta za osobna i tehnološka vozila i dijela upravne zgrade

U prvoj je fazi projekta osiguran i poslovni prostor uredskoga tipa na četiri



Građevinski radovi na dilataciji B

etaže za administrativno osoblje. Porta je predviđena na ulazu iz Ulice Andrije Kačića Miošića, a trafostanica s agregatom uz ulaz iz Vukomeričke ulice. Na zelenoj površini na sjeveroistočnom dijelu parcele predviđen je ukopani bazen volumena 750 m<sup>3</sup> s vodom za potrebe *sprinkler* instalacije i hidrantske mreže. Prostor za skupljanje i privremeno odlaganje otpada osiguran je na sjeveroistočnom dijelu parcele, u blizini gospodarskog dvorišta.

Za potrebe održavanja novoga sortirnog centra osiguran je i prostor za radionice svih vrsta: automehaničarsku, radionicu, bravarsku i stolarsku radionicu te elektro i vodoinstalatersku radionicu s priručnim spremištem.

Sustavom sortiranja i obrade pošiljaka upravljat će se preko središnjega, tzv. *data* centra, odnosno iz Službe informatike HP-a.

Bez obzira na više funkcionalnih jedinica u sklopu projekta novoga sortirnog centra, sve građevine činit će jedinstvenu,



Detalj s gradilišta



U drugoj fazi gradnje izgraditi će se zgrada Uprave HP-a

građevinski povezanu cjelinu, osim trafostanice i ulaza za dostavna vozila.

Tamo će se izgraditi i ukupna komunalna infrastruktura, interne prometnice te 540 parkirnih mjesta za osobna i tehnološka vozila. Kako bi se kompleks uklopio u okoliš, hortikulturno će se urediti 16.000 m<sup>2</sup> zelenih površina. Druga faza projekta obuhvaća dogradnju uredske zgrade površine 6000 m<sup>2</sup> i visine P+4 kata.

Ugovoreni rok za dovršetak ovog projekta jest 18 mjeseci. Završetak prvog dijela radova očekuje se krajem 2018. godine. Na gradilištu je svakodnevno oko 140 radnika te tehničko osoblje, iako nam je inženjerski tim na gradilištu otkrio to da bi ih trebalo biti i više. Nedostatak građevinskih radnika, nažalost, postao je velik problem cijele hrvatske građevinske operative pa se tvrtke bore da zadrže radnike, a inženjeri ne kriju zabrinutost time da na tržištu nema dovoljno kvalificiranoga kadra. Bez obzira na to, radovi na gradilištu u Velikoj Gorici za sada prate dinamički plan i nema nepredviđenih zaštoja.

### Zaključne napomene

*Hrvatska pošta* je u 2018. ušla u skladu s trendovima poštanskog tržišta – opseg prometa pismovnim pošiljkama je u padu, a broj paketa u stalnom je porastu. Da bi bila spremna za taj izazov, koji je ujedno prilika, *Hrvatska pošta* započela je gradnju novoga sortirnog centra, koji bi početkom 2019. trebao biti spreman za preseljenje procesa iz središta Zagreba u odgovarajući prostor u Velikoj Gorici.

*Hrvatska pošta je u 2018. ušla u skladu s trendovima poštanskog tržišta, promet paketa u stalnom je porastu*

Osim najvećega sortirnog centra koji gravitira Zagrebu, u 2018. *Hrvatska pošta* će, uz nove i obnovljene sortirne punktove u Zadru i Osijeku, početi graditi sortirni centar u Rijeci. Takav razvoj temeljnog poslovanja pratit će i razvoj novih usluga te poboljšanje onih postojećih. Digitaliza-

ciju brojnih usluga i rješenja mora pratiti i razvoj ljudskih potencijala pa je Pošta osnovala i vlastitu Akademiju kao centar tehnoloških znanja i menadžerskih vještina.

U novome logističkom centru planiraju se centralizirati razrada pošiljaka, prijevoz i međunarodni poslovi, čime bi se napravio velik korak prema krajnjemu cilju – zauzimanju pozicije regionalnog lidera u poslovima kompletne logistike, što je zapravo vizija *Hrvatske pošte*. Uspostavom i gradnjom novoga sortirnog centra kao logističkoga poštanskog središta poboljšat će se kakvoća i brzina ispunjavanja uvjeta za sve procese vezane uz poštansko tržište. Najveća prednost i za tu tvrtku i za krajnje korisnike poštanskih usluga u Hrvatskoj bit će brža i kvalitetnija razrada te otprema pošiljaka na dostavu.

### Izvor:

Projektna dokumentacija investitora i projektanta  
www.posta.hr  
Fotografije: Hrvatska pošta i A.B.